

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącej ram prawnych restrukturyzacji zapobiegawczej, drugiej szansy i środków zwiększających skuteczność postępowań restrukturyzacyjnych, upadłościowych i w zakresie umorzenia oraz zmieniającej dyrektywę 2012/30/UE”

[COM(2016) 723 final – 2016/0359 (COD)]

(2017/C 209/04)

Sprawozdawca: **Antonello PEZZINI**

Współsprawozdawca: **Franca SALIS-MADINIER**

Wniosek o konsultację	Parlament Europejski, 16.1.2017 Rada Europejska, 25.1.2017
Podstawa prawna	Art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
Sekcja odpowiedzialna	Jednolity Rynek, Produkcja i Konsumpcja
Data przyjęcia przez sekcję	9.3.2017
Data przyjęcia na sesji plenarnej	29.3.2017
Sesja plenarna nr	524
Wynik głosowania (za/przeciw/wstrzymało się)	220/2/7

1. Wnioski i zalecenia

1.1. EKES popiera wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie restrukturyzacji zapobiegawczej i drugiej szansy i dlatego też przedstawia propozycje organizacji społeczeństwa obywatelskiego zmierzające do uzupełnienia jego treści.

1.2. Wziąwszy pod uwagę treść wniosku i konieczność uzupełnienia norm dotyczących rynku wewnętrznego, EKES skłania się ku temu, by wniosek został wydany w formie rozporządzenia i by nie zawahano się poczynić dalszych kroków w kierunku jak największej harmonizacji obecnych systemów.

1.3. EKES nalega, by w dyrektywie uściślono formalnie obowiązek kierownictwa przedsiębiorstwa dotyczący udzielania pracownikom informacji i prowadzenia z nimi konsultacji przed rokowaniami i w ich trakcie. Na etapie wczesnej restrukturyzacji trzeba zwłaszcza zwrócić większą uwagę na interesy pracowników, a w postępowaniu upadłościowym konieczne jest poczynienie wyraźnego odniesienia do art. 5 ust. 2 dyrektywy 2001/23/WE w celu ochrony praw pracowników w tym kontekście.

1.4. EKES zachęca Komisję, by jako podstawową zasadę ustanowiła w dyrektywie obowiązek antycypowania niewypłacalności poprzez podpisanie kodeksu dobrego postępowania. Dlatego też proponuje stosowne włączenie do dyrektywy zasady ostrzeżenia społecznego.

1.5. EKES zaleca, by w dyrektywie uwzględniono podstawową zasadę zapewnienia – w wypadku niewypłacalności – wszystkim pracownikom we wszystkich państwach członkowskich statusu priorytetowych wierzycieli. Ponadto proponuje utworzenie krajowego funduszu uwspólniania ryzyka tam, gdzie on nie istnieje, tak by zagwarantować pracownikom wypłatę wynagrodzenia we wszystkich państwach członkowskich. Fundusz, który obowiązuje już w niektórych państwach członkowskich, mógłby być zasilany przez pracodawców odpowiednimi składkami. Państwa mogłyby uczestniczyć w zarządzaniu nim i być jego gwarantami.

1.6. EKES zaleca Komisji, by szybko określono metody i terminy rychłego rozpoznawania trudności przedsiębiorstwa.

1.7. Oprócz sędziów powołani do pracy na tym polu specjaliści i eksperci powinni być tak samo przeszkoleni i mieć wieloletnie doświadczenie, które umożliwiałyby im działanie w jak dotąd mało zbadanych dziedzinach.

1.8. Konieczne jest zweryfikowanie kryteriów wiarygodności przedsiębiorców związanych z uczciwym postępowaniem zawodowym, które należy udokumentować za pomocą odpowiednich świadectw wydanych przez organy. Takie świadectwa uzasadniają skorzystanie z drugiej szansy.

1.9. EKES zachęca, by w dyrektywie uznano, że nadużycie postępowania upadłościowego przez kadrę kierowniczą związane z odmową praw pracownikom jest nielegalną praktyką i tym samym skutkuje odmówieniem takiej kadrze kierowniczej dostępu do moratorium czy też skorzystania z drugiej szansy.

1.10. EKES docenia marginalną rolę sądów, które interweniują wyłącznie w razie konieczności.

1.11. EKES podkreśla wartość społeczną przedsiębiorstwa i starania zmierzające do kontynuacji działalności za pomocą sprawnych, mało kosztownych i terminowych procedur zgodnie z wartościami ustanowionymi w Traktacie UE (art. 3) i z poszanowaniem dobrej wiary przedsiębiorcy.

2. Postępowanie upadłościowe przedsiębiorstwa w UE

2.1. W dniu 20 maja 2015 r. Parlament Europejski i Rada Unii Europejskiej przyjęły rozporządzenie (UE) 2015/848 w sprawie postępowania upadłościowego między różnymi państwami, zwane dalej rozporządzeniem.

2.2. W nowych przepisach przyjęto nową perspektywę na cele prawa upadłościowego, zgodnie z którą postępowania upadłościowego nie postrzega się już wyłącznie w kategoriach likwidacji, lecz jako narzędzie gwarantujące utrzymanie środków zorganizowanych przedsiębiorstwa, a zatem prawo zatrudnionych do pracy, zapewniając, tam, gdzie to możliwe, przetrwanie przedsiębiorstwa.

2.3. W tych państwach członkowskich, w których procedury restrukturyzacji przedsiębiorstw przeważają nad procedurami likwidacji, wskaźnik windykacji zadłużenia wynosi 83 % w porównaniu z 57 % ⁽¹⁾.

2.3.1. Ponadto długość procedur ⁽²⁾ znacznie się różni między państwami członkowskimi i wynosi od kilku miesięcy do wielu lat.

2.3.2. Istnieje również wiele rozbieżności, jeżeli chodzi o możliwość dostępu do procedur restrukturyzacji przed ogłoszeniem niewypłacalności.

2.3.3. Niedawne badania ⁽³⁾ pokazały niepełną adekwatność przepisów upadłościowych i nadmierną rozbieżność przepisów państw członkowskich, co tworzy przeszkody w obiegu inwestycji na jednolitym rynku.

2.4. Jeśli chodzi o przedsiębiorców, wśród których odsetek upadających przedsiębiorstw wynosi ok. 50 % ⁽⁴⁾ w pierwszych pięciu latach działalności, celem jest to, by stworzyć im możliwość skorzystania z moratorium w chwili, gdy kryzys wydaje się oczywisty, a następnie uzyskania umorzenia długów w terminie wynoszącym nie więcej niż trzy lata, usuwając piętno niewypłacalności i zachęcając uczciwego przedsiębiorcę do skorzystania z drugiej szansy.

2.5. Dużą nowością zmierzającą w kierunku jednolitej europejskiej przestrzeni sądowniczej jest stworzenie do czerwca 2019 r. systemu elektronicznego połączenia tzw. rejestrów upadłości, które trzeba ustanowić w każdym państwie członkowskim i z których można by bezpłatnie zaczerpnąć informacje za pośrednictwem europejskiego portalu „e-Sprawiedliwość”.

2.6. Według Komisji co roku upada w Europie 200 tys. przedsiębiorstw, co przekłada się na utratę 1,7 mln miejsc pracy. Można by tego często uniknąć, jeżeliby dostępne były skuteczniejsze postępowanie upadłościowe i procedury restrukturyzacji.

2.7. Z analizy zastosowania zalecenia KE z 2014 r. dotyczącego restrukturyzacji i drugiej szansy wynikało, że pomimo reform w dziedzinie niewypłacalności przepisy w niektórych krajach są wciąż sprzeczne i nieskuteczne lub też ich całkowicie brakuje. W planie działania na rzecz tworzenia unii rynków kapitałowych z 2015 r. zapowiedziano inicjatywę ustawodawczą dotyczącą niewypłacalności przedsiębiorstw, w tym wczesnej restrukturyzacji i drugiej szansy.

⁽¹⁾ Wskaźnik Banku Światowego dotyczący łatwości prowadzenia działalności gospodarczej za 2016 r.

⁽²⁾ Zob. SWD(2016) 357 final.

⁽³⁾ <https://webcast.ec.europa.eu/insolvency-conference>; http://ec.europa.eu/justice/civil/files/insolvency/impact_assessment_en.pdf COM(2015) 468 final, 30.9.2015 (niewypłacalność na s. 28–29); SWD(2015) 183 final, 30.9.2015 (niewypłacalność na s. 73–78) itd.

⁽⁴⁾ Eurobarometr Flash 354 z 2012 r. wskazuje ponadto, że 43 % Europejczyków nie podjęłoby działalności gospodarczej z obawy przed niepowodzeniem.

2.8. Inicjatywę KE trzeba postrzegać również w świetle różnych zaleceń, jakie formułujemy w celu ukazania między innymi, że:

- rozbieżności między krajowymi przepisami dotyczącymi niewypłacalności mogą powodować powstawanie nieuzasadnionych korzystnych lub niekorzystnych warunków konkurencji,
- kwestię przepisów dotyczących niewypłacalności trzeba postrzegać z punktu widzenia prawa pracy, gdyż w wypadku niewypłacalności różne definicje pracy i pracownika mogą zaważyć na prawach pracowników w UE,
- jeżeli chodzi o klasyfikację wierzycieli, brak harmonizacji może ograniczyć przewidywalność wyników postępowania sądowego,
- ewentualni wierzyciele lub jeden wierzyciel nie powinni nadużywać lub korzystać instrumentalnie z postępowania upadłościowego,
- konieczne są środki zakazujące „turystyki sądowej”.

3. Propozycje Komisji

3.1. Wniosek Komisji, którego podstawą prawną są art. 53 i 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, opiera się na trzech głównych elementach:

- wspólnych zasadach zastosowania ram wczesnej restrukturyzacji, które pomogą przedsiębiorstwom w kontynuacji działalności i utrzymaniu miejsc pracy,
- przepisach umożliwiających przedsiębiorcom skorzystanie z drugiej szansy po umorzeniu długów w terminie nie dłuższym niż 3 lata,
- środkach przeznaczonych dla państw członkowskich mających na celu zwiększenie skuteczności postępowania upadłościowego, a także procedur restrukturyzacji i umorzenia zadłużenia wraz ze skróceniem terminów i nadmiernych kosztów procedur, wyeliminowaniem niepewności prawa dla wierzycieli i inwestorów, a także wyższym odsetkiem windykacji niespłaconych długów.

3.2. W nowych przepisach wskazano pewne podstawowe zasady gwarantujące, że ramy dotyczące niewypłacalności i restrukturyzacji będą spójne i skuteczne w całej UE:

- przedsiębiorstwa napotykające trudności finansowe, zwłaszcza MŚP, będą miały dostęp do systemów wczesnego ostrzegania w celu wskazania pogarszającej się sytuacji przedsiębiorstwa i zapewnienia restrukturyzacji na wczesnym etapie,
- elastyczne ramy restrukturyzacji zapobiegawczej powinny uprościć postępowanie sądowe pod względem czasu, kosztów i złożoności,
- wynoszący nie więcej niż cztery miesiące okres karencji dla wierzyciela przed zastosowaniem środków egzekucyjnych – w celu wsparcia negocjacji prowadzących do wczesnej restrukturyzacji,
- brak możliwości zablokowania planów restrukturyzacji przez wierzycieli i akcjonariuszy mniejszościowych wyrażających sprzeciw, jednak z pełnym zabezpieczeniem ich prawnie uzasadnionych interesów,
- ochronę nowych lub przejściowych środków finansowych, tak by zwiększyć możliwości skutecznej restrukturyzacji,
- pełną ochronę prawa pracy podczas procedur restrukturyzacji zapobiegawczej, zgodnie z przepisami obowiązującymi w UE w odniesieniu do pracowników,
- jednolite szkolenie i jednolita specjalizacja likwidatorów i sędziów w UE,
- pełne zastosowanie nowych technologii informatycznych w celu dopełnienia procedur, powiadamiania i komunikacji przez internet, tak aby zagwarantować większą skuteczność i skrócić długość postępowania upadłościowego, procedur restrukturyzacji i przyznania drugiej szansy.

3.3. Wniosek dotyczący nowej dyrektywy uwzględnia aspekty procedury dotyczącej przedsiębiorstwa kontynuującego działalność, w ramach których przedsiębiorca utrzymuje kontrolę nad swą własną działalnością, czyli nad automatycznym zawieszeniem, będącym czteromiesięcznym okresem, w którym wierzyciele nie mają prawa podejmować indywidualnych działań zmierzających do windykacji kredytu.

4. Uwagi szczegółowe dotyczące tekstu Komisji

4.1. Tytuł I. Umorzenie długów

4.1.1. Jeżeli chodzi o fakultatywne stosowanie proponowanego systemu do procedur umorzenia długów konsumentów, EKES, nawiązując do swych wielu opinii przyjętych już w tej dziedzinie, stanowczo sprzeciwia się tej możliwości, która jest niezgodna z przedstawionymi przez niego postulatami w sprawie absolutnej konieczności zapewnienia szczególnego systemu dotyczącego nadmiernego zadłużenia konsumentów.

4.2. Tytuł II. Antycypacja i systemy ostrzegania

4.2.1. EKES uważa, że stosowne byłoby uściślenie zakresu zastosowania dyrektywy (rodzaj przedsiębiorstwa, liczba pracowników) ze szczególnym uwzględnieniem MŚP i ich wpływu na gospodarkę lokalną.

4.2.2. Istnieje szeroka zgoda co do konieczności wspomżenia przedsiębiorstw w przeprowadzeniu w odpowiednim czasie restrukturyzacji, tak by mogły uratować miejsca pracy, zachować swoją wartość, a także by wesprzeć uczciwych przedsiębiorców.

4.2.3. Korzystne i stosowne byłoby określenie, według jakich kryteriów kadra kierownicza może zostać uznana za uczciwą. Takie obiektywne kryteria powinny zostać wskazane i sformalizowane w dyrektywie. Nie można pomijać niedawnego zjawiska taktycznego postępowania upadłościowego stosowanego w celu uniknięcia odpowiedzialności prawnej, które wiąże się z odmówieniem pracownikom ich praw. Należy zniechęcać do stosowania takich praktyk, pozbawiając moratorium i drugiej szansy podmioty do nich się uciekające.

4.2.4. Wszystkie etapy należy prowadzić przy stałym udziale pracowników i organizacji związkowych za pomocą rzeczywistych konsultacji i informowania z wystarczająco dużym wyprzedzeniem. Przedstawiciele pracowników i organizacji związkowych powinni mieć prawo do proponowania alternatywnych rozwiązań w celu utrzymania zatrudnienia i korzystać z prawa do pomocy eksperckiej.

4.2.5. Jeśli ramy restrukturyzacji zapobiegawczej zawierają kluczowe, godne poparcia wspólne elementy, powinny być one zgodne ze wspólnym i jednolitym protokołem na szczeblu UE.

4.2.6. EKES proponuje, by procedury tworzenia krajowego funduszu uwspólnienia ryzyka gwarantującego pracownikom wypłatę wynagrodzenia przewidziano we wszystkich państwach członkowskich. Fundusz mógłby być zasilany przez pracodawców odpowiednimi składkami. Państwa mogłyby uczestniczyć w zarządzaniu nim i być jego gwarantami⁽⁵⁾.

4.2.7. W celu utrzymania miejsc pracy i uniknięcia zwolnień trzeba wesprzeć koncepcję ostrzeżeń społecznych, czyli zobowiązanie przedsiębiorstwa do tego, by z wystarczająco dużym wyprzedzeniem powiadamiało wszystkie zainteresowane strony o swoich trudnościach i ostrzegało je przed nimi. Taki mechanizm, który trzeba przyjąć odpowiednio do każdego specyficznego przypadku, będzie ponadto odpowiednim sposobem na dowiedzenie, że postępowanie przedsiębiorcy jest uczciwe i społecznie odpowiedzialne.

4.2.7.1. Konieczne jest wsparcie kultury prowadzenia dialogu z przedstawicielami pracowników, organizacjami związkowymi, innymi organizacjami przedstawicielskimi i innymi zainteresowanymi stronami.

4.2.8. Należy dążyć do tego, by ograniczyć działania organu sądowego/administracyjnego, którego zadaniem zbyt często jest przedwczesne i drastyczne rozwiązywanie problemów niewypłacalności.

4.2.9. Konieczne jest stosowanie na szczeblu europejskim i krajowym zasady informowania przedstawicieli pracowników i przeprowadzania z nimi konsultacji (dyrektywa w sprawie europejskiej rady zakładowej 2009/38/WE), a także uznanie ich prawa do wczesnego ostrzegania i ochrony podczas niego, gdyż często jako pierwsi mają świadomość nieprawidłowego funkcjonowania przedsiębiorstwa („whistleblower as means of prevention”).

4.2.10. Konieczne jest lepsze wyjaśnienie ust. 3 art. 3. Trzeba by szczególnie określić parametry, na których podstawie przedsiębiorstwa mogą być wykluczone z mechanizmu wczesnego ostrzegania (liczba pracowników, wysokość obrotów itd.).

⁽⁵⁾ Propozycję tę przedstawił już w 1764 r. Cesare Beccaria w traktacie *O przestępstwach i karach*.

4.3. Tytuł III. Ramy restrukturyzacji zapobiegawczej

4.3.1. Należy stworzyć ogólne korzystne i proaktywne ramy oparte na harmonizacji doświadczeń i procedur.

4.3.2. By urzeczywistnić postanowienia zawarte w art. 114 TFUE, czyli stworzyć rynek wewnętrzny, niezbędne jest, by Komisja przystąpiła, również za pomocą aktów delegowanych, do harmonizacji postępowania upadłościowego, które wydaje się obecnie za bardzo różnić między państwami członkowskimi.

4.3.3. Jednocześnie na szczeblu UE trzeba zaproponować i zharmonizować odpowiednie postępowanie przedupadłościowe, które uwzględniałoby powody utrudniające normalny przepływ finansowy, często związane z opóźnieniem płatności ⁽⁶⁾.

4.3.4. Konieczne jest ustanowienie norm dobrego postępowania między zleceniodawcami a usługodawcami, które wyznaczałyby maksymalny termin płatności za usługi.

4.3.5. W innych przypadkach powody są związane z kwestiami politycznymi niezależnymi od umiejętności przedsiębiorcy.

4.3.6. Ochronę nowego finansowania oraz finansowania przejściowego trzeba zagwarantować za pomocą wspólnych przepisów i zasad postępowania, które byłyby stosowane jednolicie w różnych krajach i mogłyby ochronić również uzasadnione stanowisko mniejszości.

4.3.7. Niektóre organy administracji regionalnej w krajach europejskich wprowadziły już organy parytetowe ⁽⁷⁾, których zadaniem jest podejmowanie odpowiednio wcześniej działań, gdy konieczna jest interwencja, by wesprzeć przedsiębiorstwo napotyające trudności ⁽⁸⁾.

4.3.8. Stosowne byłoby sporządzenie badania na temat tych organizacji i wyciągnięcie odpowiednich wniosków z najbardziej znaczących doświadczeń.

4.3.9. Powołanie organów parytetowych posiadających szerokie kompetencje i realizujących ważne cele społeczne, zdolnych do przyjęcia jasnej wizji przyszłości, mogłyby pomóc w pokonaniu niedostatków związanych z antycypacją i innowacją strategiczną, które osłabiły cały świat pracy i przyczyniły się do przybierającego różne formy kryzysu gospodarczego dotyczącego Europę od 2008 r.

4.3.10. Zarówno instrumenty restrukturyzacji zapobiegawczej, jak i druga szansa stanowią korzyść dla przedsiębiorcy, który przestrzegał procedur wczesnego ostrzegania i antycypacji i domaga się uzyskania do nich dostępu. Oba środki mają na celu stworzenie warunków niezbędnych do udziału wierzycieli (przede wszystkim pracowników i związków zawodowych).

4.3.10.1. Dlatego też niezbędne wydaje się, by przedsiębiorca, który zwrócił się o dostęp do takich korzyści, bezzwłocznie udostępnił swym partnerom (pracownikom, związkom zawodowym, ogólnie wierzycielom, organom wyznaczonym do pokonania kryzysu) wszystkie swe zapisy księgowe (budżet i załączniki, dokumenty bankowe, ubezpieczeniowe, ewidencję zapasów itd.) i umożliwił wszelkie formy kontroli nad swą działalnością.

4.3.10.2. Byłoby to nie tylko zgodne z zasadą przejrzystości, lecz umożliwiłoby również zwiększenie skuteczności niektórych podstawowych zasad stanowiących centralny element omawianego wniosku dotyczącego dyrektywy.

4.3.10.3. Bezzwłoczny dostęp do całej dokumentacji przedsiębiorstwa mógłby umożliwić:

- zrozumienie przez wszystkie zainteresowane podmioty faktycznej sytuacji ekonomicznej przedsiębiorstwa, tak by jak najszybciej wskazać środki mogące zaradzić sytuacji kryzysu,
- odpowiednie informowanie wierzycieli (pracowników itd., również za pośrednictwem ekspertów) biorących udział w negocjacjach mających na celu zatwierdzenie planu lub propozycji alternatywnych środków i wyrażenie opinii lub głosowanie w świadomy sposób w sprawie elementów planu restrukturyzacji (art. 8),

⁽⁶⁾ Zgodnie z badaniami przeprowadzonymi przez Akademię w Awinionie, opóźnienia w płatnościach powodują niepowodzenia gospodarcze w co najmniej 30 % przypadków.

⁽⁷⁾ Składające się ze specjalistów reprezentujących administrację regionalną, z przedstawicieli instytucji kredytowych i partnerów społecznych.

⁽⁸⁾ Np. organ nadzoru nad przedsiębiorstwami napotykanymi trudności i wsparcia na ich rzecz powołany przez region autonomiczny Sycylia w marcu 2016 r. (region autonomiczny Sycylia, ministerstwo ds. działalności produkcyjnej).

- odpowiednie informowanie zarządców (art. 17 ust. 3), a także organu sądowego i jego ekspertów (art. 13) w sytuacji, gdy ich zadaniem jest dokonanie oceny planu restrukturyzacji,
- bardziej prawidłową weryfikację uczciwości przedsiębiorcy (art. 22 ust. 1) pod warunkiem że z analizy dokumentacji można wywnioskować, w jaki sposób przedsiębiorca się zadłużył (czy w dobrej, czy złej wierze) i czy procedura została przyjęta w odpowiednim czasie po pierwszych oznakach kryzysu przedsiębiorstwa.

4.3.11. Ocena skutków restrukturyzacji powinna obejmować wpływ na zatrudnienie, gdyż jeżeli zostanie on zauważony z wyprzedzeniem, można będzie przedsięwziąć odpowiednie środki w celu ochrony zatrudnienia, takie jak te dotyczące szkolenia i rozwoju umiejętności pracowników.

4.3.12. Jeżeli chodzi o art. 18 w dziale 5, kadra kierownicza powinna mieć zakaz obniżenia aktywów spółki poniżej progu koniecznego do uregulowania narosłych zobowiązań wobec pracowników.

4.4. *Tytuł IV. Dostęp do umorzenia długów (druga szansa)*

4.4.1. W swej opinii z 2013 r. w sprawie postępowania upadłościowego, które dotyczy również niniejszej opinii, EKES podkreślił między innymi, że:

- wspomniana druga szansa powinna pomóc przedsiębiorcom, którzy wyciągnęli wnioski z popełnionych błędów i są w stanie rozpocząć działalność od nowa na podstawie ponownie przemyślanego projektu przedsiębiorczości,
- pracownicy powinni zostać objęci lepszą ochroną, uzyskując status uprzywilejowanego wierzyciela we wszystkich państwach członkowskich,
- systematyczne korzystanie z organu sądowego nie jest najlepszym rozwiązaniem, dlatego Komitet zwrócił się do Komisji o rozważenie możliwości powołania nowych organów,
- pozytywnym krokiem jest zobowiązanie państw członkowskich do ulepszenia przepisów w zakresie publikacji poprzez założenie elektronicznego rejestru stosownych decyzji sądowych.

4.4.2. Przepisy dotyczące drugiej szansy zarezerwowane dla przedsiębiorców, którzy doświadczyli pierwszego niepowodzenia, powinny być jasne i wspólne w krajach UE, o czym mówi art. 114 w sprawie jednolitego rynku, i powinny cieszyć się poparciem pracowników najemnych, którzy nie doznali szkód i nie padli ofiarą oszustwa po pierwszej porażce przedsiębiorcy.

4.4.3. Zbyt często sztywność procedur w wielu państwach sprzyja drastycznym działaniom ze strony likwidatorów.

4.4.4. We wszystkich państwach członkowskich UE należy podejmować w jednolity i otwarty sposób działania mające na celu przekształcenie starej roli likwidatorów w nową rolę administratorów rozwoju zatrudnienia za pomocą szerokiego i pogłębionego procesu przygotowania kulturowego i technicznego, również z wykorzystaniem procesów informatycznych przewidzianych w ramach europejskiego portalu „e-Sprawiedliwość” i rozwiniętych w rozporządzeniu (UE) 2015/848.

4.4.5. Godne uznania jest uproszczenie proponowane w celu skorzystania z drugiej szansy. W tym względzie znaczące wydaje się, że nadmiernie zadłużony przedsiębiorca może uzyskać umorzenie długów po upływie odpowiedniego terminu bez potrzeby ponownego zwracania się w tej sprawie do organu sądowego lub administracyjnego (art. 20 ust. 2).

4.5. *Tytuł V. Środki zwiększające skuteczność postępowań*

4.5.1. Korzystnie byłoby, gdyby wstępne i dalsze szkolenia „członków organów sądowych i administracyjnych rozpatrujących sprawy z zakresu restrukturyzacji, upadłości i drugiej szansy” były organizowane bezpośrednio przez Komisję (również za pośrednictwem agencji).

4.5.2. Konieczna jest harmonizacja wymogów obowiązujących zarządców działających w obrębie UE: należy przewidzieć dla nich minimalne normy, takie jak szkolenia i kwalifikacje zawodowe, rejestracja w charakterze zarządców, zakres obowiązków i kodeks etyki zawodowej.

4.5.3. Konieczne są instrumenty dotyczące nadzoru wewnętrznego, a także praktyk księgowych, sprawozdawczych i kontrolnych w celu zapewnienia i zwiększenia skuteczności procedur.

4.6. **Tytuł VI. Monitorowanie postępowań**

4.6.1. Jak podkreślono w pkt 4.3.10.1, jedynie szybki i pełny dostęp do dokumentacji przedsiębiorstwa mógłby zagwarantować prawdziwość i kompletność danych, które należy zebrać w celu nadania skuteczności monitorowaniu postępowań (art. 29).

4.6.2. Konieczność jasnej i kompletnej dokumentacji trzeba podkreślić w akcie wykonawczym wydanym na mocy rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Bruksela, dnia 29 marca 2017 r.

Georges DASSIS
Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
